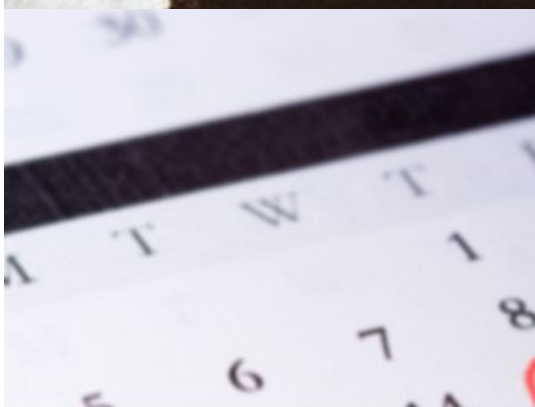

На данашњи дан 1961. Иво Андрић добио је нобелову награду за књижевност и тако постао први Југословен добитник те престижне светске награде.

Нарада је додељена за роман „На Дрини ћуприја“. Највеће светско признање у области књижевности Андрићу је у стокхолмској дворани Концертне палате Шведске академије доделио члан академије др Андерс Естерлинг.

НА ДАНАШЊИ ДАН

899 - Умро је енглески краљ Алфред Велики, који је по доласку на престо 871. успешно одбранио земљу од Данаца, ослободио и обновио Лондон. Развио је ратарство, основао нове градове и учинио много на пољу духовне културе окупљајући учене људе и из иностранства.

1440 - Обешен је Жил де Ре, један од бораца Јованке Орлеанке. Бивши маршал Француске оптужен је за сатанизам и убиство 140 деце. Његов злочин био је инспирација за причу "Плавобради".

1685 - Рођен је италијански композитор Ђузепе Доменико Скарлати, виртуоз на чембалу. Компоновао је више од 550 композиција за чембало, чувених соната у једном ставу (Скарлатијев сонатни облик).

1759 - Рођен је Жорж Жак Дантон, један од вођа Француске револуције, који је 14. јула 1789. предводио напад на париску тамницу Бастиљу. Као противник револуционарног терора сукобио се са Робеспјером (Робеспьерре), оптужен је за сарадњу са непријатељима републике и погубљен на гиљотини 1794.

1842 - Рођен је руски сликар Василиј Васиљевич Верешчагин, аутор монументалних композиција из руско-турског рата (1877-78).

1861 - У Франкфурту је приказан рад првог уређаја за пренос говора, који је његов конструктор Јохан Филип Реис назвао телефон. Као проналазач првог употребљивог телефона (1876) сматра се Американац Александар Грахам Бел.

1863 - У Женеви је почела четвородневна међународна конференција 14 земаља на којој је основан Црвени крст и објављени принципи који су 1864. послужили као основа за усвајање Женевске конвенције о заштити жртава рата.

1896 - Потписан је споразум у Адис Абеби којим је успостављен мир између Италије и Абисиније (Етиопија) и призната независност Абисиније.

1905 - Током Прве руске револуције (1905-07), радници су у Петрограду основали први Совјет (радничку скупштину).

1905 - Споразумом у Карлштаду Норвешка се одвојила од Шведске и постала независна краљевина са краљем Хаконом VII.

1911 - У Кини је укинута монархија и проглашена република са Сун Јат Сенем (Јат) као привременим председником.

1916 - Рођен је француски државник Франсоа Митеран (Францоис Миттерранд), који је као први социјалиста у мају 1981. изабран за председника Француске и остао на том положају 14 година. У Другом светском рату био је један од вођа француског Покрета отпора, а од 1971. је лидер Социјалистичке партије Француске.

1917 - Бразил је објавио рат Немачкој у Првом светском рату.

1955 - Генерал Нго Дин Дием прогласио је Републику Вијетнам у јужном Вијетнаму, а себе председником и завео диктаторски резим. Убијен је у војном удару у новембру 1963.

1955 - Парламент Аустрије прихватио је, дан после одласка последњих савезничких окупационих војника, Државни уговор којим се обавезала на сталну неутралности земље.

1912 - Умро је руски конструктор авиона и хеликоптера Игор Иванович Сикорски, који је конструисао први успешан хеликоптер, а 1913. први изградио авион са више мотора. Године 1919. емигрирао је у САД где је наставио рад на конструкцији нових типова авиона и хеликоптера.

1972 - У кампањи Савеза комуниста Југославије против "анархолиберала" смењени су највиши функционери Савеза комуниста Србије Марко Никезић и Латинка Перовић. Након тога смењени су и функционери у државном апарату и привредни руководиоци који су се залагали за либерализацију и модернизацију друштва.

1976 - Генерална скупштина УН је једногласно осудила апартхејд и позвала владе земаља чланица да забране све контакте са Транскејом, која је самопрокламовала независност са белом мањином на целу.

1994 - Израел и Јордан потписали су споразум, којим је после 46 година формално окончано ратно стање двеју суседних земаља.

1995 - На Малти је убијен вођа палестинске терористичке исламске организације "Исламски џихад" Фати Шкаки (Фатхи Сххақи).

1998 - Председници Перуа и Еквадора потписали су формалну декларацију којом је решен погранични спор двеју јужноамеричких земаља настао почетком 19. века, због којег су више пута ратовале.

1999 - Савет безбедности УН одобрио је упућивање међународних мировних снага, 11.000 војника и полицајаца, у Источни Тимор.

2000 - На састанку у Букурешту СР Југославија је постала пуноправни члан Пакта стабилности за југоисточну Европу.

2001 - Београдски суд осудио је Добросава Гаврића на 20 година затвора због убиства Жељка Ражнатовића Аркана и још две особе у хотелу "Интерконтинентал" у Београду 15. јануара 2001.

2002 - У акцији ослобађања око 800 талаца, које су чеченски терористи држали три дана у једном московском позоришту, страдало је 128 особа, а свих 50 терориста је ликвидирано.

2007 - Умро је амерички биохемичар Артур (Артхур) Корнберг, добитник Нобелове награде за медицину 1959. за синтезу ДНК у епрувети. Корнберг је открио хемијски механизам који показује како ДНК настаје у ћелији.

(Танјуг)